

Нормални промени на дојките

Информации за жените на кои лекарот им рекол дека имаат нормални промени на дојките

ПРОМЕНИ

changes - Macedonian

Дојките се менуваат многу за време на животот на жената. Некои од најчестите причини се:

- Бременост
- Доење
- Хормонални промени со секоја менструација
- Губење или добивање во тежина
- Стареење

Во некој период од животот многу жени доживуваат промени на дојките кои се различни од нормалните хормонални промени. Повеќето од овие промени не се канцерогени или опасни, меѓутоа важно е лекар да го потврди истото.

Имате појдено неодамна на преглед кај лекар заради промените на дојките кои сте ги забележале. Податоците кои лекарот ги собрал покажуваат дека немате никаква болест на дојките. Промени на дојките можеби ви се чинат невообичаени, меѓутоа не се знак на рак или некоја друга болест.

Како лекарот знае

дека не е рак

За лекарот да биде сигурен дека промените на дојките не се последица од рак или друга болест тој ги земал во предвид следните работи:

- Вашата возраст и семејна историја
- Историјатот на промените на дојките
- Резултатите од физичко испитување и можен ултразвук, мамограм или друг вид на направени тестови
- Да ли сеуште имате менструација или сте под терапија за замена на хормони (Hormone Replacement Therapy (HRT))

Зошто настануваат промени на дојките

Дојките се состојат од системи за млеко, масноти, лимфни јазли, вени и нерви. Тие немаат мускули, но постои извесно влакнесто ткиво. Грутки, ткиво кое се чувствува како јаже или дебел кабел, или густа маса на ткиво обично се нормални и вообичаени.

Обично, промените на дојките се случуваат бавно. Тие ќе станат забележливи одеднаш.

Дојките се многу чувствителни на хормони за време на менструацијата или HRT. Хормонот наречен естроген се зголемува пред менструацијата, предизвикувајќи млечните отвори и жлезди да потечат. Ова доведува до затворање на течностите во дојките и до предизвикување потекување и израслини.

Младите жени обично имаат цврсти дојки затоа што млечниот систем може да им треба за дојење на бебињата. Понекогаш таа цврстина се чувствува како израслини или маса на ткива.

Како жената старее нејзините млечни системи се собираат и се заменуваат со масноти. До менопаузата на повеќето жени дојките им стануваат целосно меки. Тоа може да ги истакне нормалните израслини уште повеќе.

Некогаш жените кога добиваат или губат на тежина забележуваат дека различно ги чувствуваат дојките.

Некогаш дојките се менуваат без одредена видлива причина. Вашиот лекар можеби не ќе може да ви објасни зошто тоа се случува. Ако тоа ве загрижува важно е да зборувате отворено со вашиот лекар или други луѓе за тоа како се чувствувате.

Што се случува потоа

Болките во дојките воопшто не се причина за зголемен ризик од рак на дојките.

Треба да се придржувате до препораките за снимање за контрола за рак на дојките за жените на ваша возраст како и семејната историја на болест.

Жените треба да се свесни за сите промени на дојките кои не се вообичаени за нив.

Ако забележите дека се случила промена на дојките која е различна од нормалните хормонални промени, треба да се проверите кај вашиот општ лекар.

Чувства

За многу жени, болките во градите се вознемирувачки.

Тоа може да предизвика многу различни чувства и грижи. Се разбира стравот е од заболување од рак. Често пати и самото испитување е непријатно за жената.

Жените обично се чувствуваат смирени кога знаат дека промената во дојките е резултат на честа појава која не е штетна и опасна. Понекогаш, меѓутоа, жените не престануваат да се грижат да не добијат рак. Кај некои пак промените на дојките влијаат на тоа како тие се чувствуваат, за нивата сексуалност и односи.

Ако промените во дојките предизвикуваат негативи последици на вашиот живот, може да помогне ако ги поделите чувствата со членовите на семејството или пријателите. Можете да побарате и информации и совети од вашиот општ лекар или од медицинска сестра за жени (Women's Health Nurse) во локалниот центар. Исто така, можете да зборувате и со специјалист или медицинска сестра за дојки (Breast Care Nurse) во клиника за дојки (Breast Clinic) ако сметате дека тоа ќе ви помогне да се смириете.

ВИЕ И ВАШИОТ ОПШТ ЛЕКАР

Ако неодамна сте биле кај специјалист во клиниката за дојки (Breast Clinic), би требало да појдете и кај вашиот општ лекар. Така, ќе бидете сигурни дека сте ги разбрале сите детали, тестови или дијагнози кои ви ги дал специјалистот.

Тоа е добра можност и да разговарате како размислувате и како се чувствувате во врска со промените на дојките и дијагнозата.

Вашиот општ лекар ќе ви помогне и ако сакате второ мислење во врска со промените на дојките.

Ако немате ваш општ лекар, прашајте ги пријателите, семејството или во локалниот здравствен центар да ви препорачаат некој.

Добро е да се има свој општ лекар кого ќе го знаете и ќе му верувате.

Оваа брошура е напишана за жените кои биле на преглед кај специјалист за дојки. Не е наменета како замена за совет на квалификуван лекар.

Produced by Western Breast Services Alliance. Funded by Department of Human Services through BreastCare Victoria. November 2003.